

MAGASINET

MEDLEMSTIDNING FÖR PAPPERS AVD 68

NR. 4 2015

Novell
Krigszonen

Krönika
Allt är intressant

Ordförande har ordet
Vi måste återskapa samhälle
med värdiga socialförsäkringar

Lagstiftaren mot min Pappers-vän! Kapitalet mot min Pappers-vän! Nu måste ni undra – vad fan menar han med det? Just nu våndas jag med dessa två konstateranden och mår illa.

Tidigt på morgonen kliver min vän försiktigt som vanligt in på expeditionen. Hans snälla och stora ögon är vattniga och i dem ser jag ännu en sömnlös natt. Han sätter sig mittemot mig och ställer en fråga: "Aleks vad kommer att hända med mig?"

Min vän är sjukskriven och plågas av nästan ständig smärta. Han är en stor kämpe och definitivt inte en av de som ger upp lätt. Många morgnar klev han in på fabriken, mötte arbetskamrater i fikarummet med ett brett leende och dolde väl den smärta som plågade honom.

Tills kroppen en dag sa ifrån. Han blev sjukskriven och stannade hemma. I flera månaders tid försökte den medicinska expertisen hjälpa honom. Två steg framåt, ett bakåt. Allt heder åt läkarna. Deras stöd och hjälp gav min vän den nödvändiga energin för att orka motverka sjukdomen. De är verkligen den ljusa punkten i storyn.

Många avstämningar med Försäkringskassan blev det under de följande månaderna. I början förstod de läget och accepterade hans sjukskrivning. Han kunde i lugn och ro ta hand om sig själv utan att behöva tänka på ekonomiska konsekvenser. Men efter några månader efter upphör kassans tålamod. Någon eller några som aldrig har träffat min vän stramade, gömda bakom det politiska skyddet, upp regelverket för F-kassan.

"Du bara fuskar" argumenterar makten. "Din sjukdomsbild är inte så allvarlig att du ska få vara hemma" fortsätter F-kassan trots att läkarprofessionen säger emot.

Han sätter sig på mitt kontor och frågar vart han ska ta vägen. Både han och jag förstår att bruket inte längre är ett alternativ. Rehabiliteringsjobben finns inte längre

på bruket. Det sociala ansvaret rationaliserades bort. Kapitalet blir aldrig mätt på pengar. Tyvärr är det en gemensam bild som arbetsgivarna i dagens Sverige delar. "Globalisering och konkurrenskraft, Aleks, förstår du inte det. Vi har inte råd!" skriker kapitalet. Någon annan får ta hand om din vän.

Hur ser samhället ut? Består det av bara elitsoldater? Finns det bara jobb för ständigt friska människor? Nej, självklart är det inte så. Samhället består av unga, gamla, friska, sjuka, arbetslösa och de som har jobb. Så kommer alltid att vara. Därför kan vi inte acceptera något annat än att det alltid ska finnas ett skydds nät

Vi måste återskapa samhälle med värdiga socialförsäkringar

för människor med hjälpbehov. Idag fungerar det inte som det ska. Vi måste återskapa ett samhälle med värdiga socialförsäkringar. Vi måste ha arbetsplatser som klarar att ta hand om anställda även om deras arbetsförmåga inte är 100 %. Vårt fackliga kall

är att kämpa mot orättvisor och hjälpa de som hamnar i nöd.

Avtalsrörelse 2016

Nästkommande avtalsrörelse är en chans för oss att förhandla fram mer trygghet åt våra medlemmar. Att förhandla fram mer rättvisa i vårt avtal. Företagen vi jobbar för är konkurrenter men inte vi arbetare. Vi sitter i samma båt. Medlemmar i Karlsborg och medlemmar i Nymölla brottas med samma problem. Därför, mina vänner, behöver vi hålla ihop! Om Pappers avdelning 50 i Kvarnsveden har problem med arbetsgivaren som inte respekterar ingångna avtal är det vårt problem också. Solidariteten är vår kraftkälla. Den hjälper oss att säkra det vi har rätt till – schysta löner, dräglig arbetsmiljö, värdiga anställningsformer och en pension som är värt namnet.

Mina vänner! Jag vill passa på att tacka er för det värdiga firandet av avdelningens 100 år. Dessutom vill jag önska er alla En God Jul och Ett Gott Nytt År!

Aleksandar

Hej på er! Jag heter Henry Heiniö och blev på kongressen vald till 2:e vice ordförande. Jag var tidigare vald till förbundskassör. Efter valet har mina arbetsuppgifter inte hunnit förändras så mycket. Jag har fortfarande ansvaret för att ekonomin i förbundet ska fungera. Medlemsförsäkringarna är en stor och viktig del.

Jag har även personalansvaret för samtliga som jobbar på kontoret. Vi på kontoret ska se till att medlemssystem, löner, uppdragsredovisningar, den dagliga ekonomin med räkningar som ska betalas funkar, vaktmästeri, städning rullar på samt serva medlemmarna med deras frågor. För det har vi duktig personal som hjälp.

Jag börjar med att beskriva ekonomi:

Förbundet budgeterar för 2016 med att medlemsavgifterna ska inbringa 60 miljoner. Dessa ska täcka medlemsförsäkringar, som kostar 28,6 miljoner. Vi lägger alltså nästan hälften av medlemsavgiften på att medlemmarna ska vara bra försäkrade. Det gör vi utifrån att medlemmarna tycker att det är bra och viktigt. Utifrån det har vi fattat beslut om att förstärka organisationen vad gäller försäkringar. Vi ger de i distrikten ett större ansvar att kommunicera med avdelningarnas försäkringsansvariga. Detta för att höja medvetandet och aktivt fånga upp de medlemmar som har rätt till ersättning från försäkringarna. Det är något som är väldigt viktigt, något som vi alla måste hjälpas åt med. Försäkringarna är ett prioriterat område.

Medlemsregistret är ett annat viktigt område, Vi förnyar det för att underlätta och effektivisera. Att arbeta på medlemsregistret är ett väldigt omväxlande arbete. Vi registrera medlemmar, både nya och de som av olika anledningar lämnar förbundet, och skickar information till berörda.

Avgiftshantering är en stor arbetsuppgift, där det handlar om allt från att skicka ut nya inbetalningskort till att påminna om obetalda avgifter och avregistrera

dem som inte har betalt sin avgift enligt stadgarna. De medlemsavgifter som dras av arbetsgivaren och levereras till oss tar vi också hand om.

Vi registrerar dem som har förtroendeuppdrag, skickar filer till Dagens Arbete, Arbetet och Folksam.

Ålderspensionärerna tar vi också hand om.

Sist men inte minst svarar vi på alla möjliga frågor, från medlemskapets innehåll till försäkringar.

Löneadministration

Där hanteras löner för dem som arbetar på förbunds-kontoret, men det allra största delen berör uppdrags-tagare. Det är när vi har olika möten, utbildningar, aktiviteter som förbundet arrangerar och vi ska ersätta dem som deltagit för förlorad arbetsförtjänst, utbildningsarvode, milersättning eller utlägg för resor via uppdragsredovisningar. Det är viktigt att det blir riktigt så att de får rätt ersättning, men också att medlem-marnas pengar används rätt.

Bokföring, ekonomi

Det är det allra största flödet per dag, alla räkningar utifrån/internt förbundet, det som kommer in via medlemsavgifter, det som finns sparad på bank, ja allt som har med ekonomin att göra ska ju bokföras för att det ska vara ordning och reda samt vara en trygghet för medlemmarna, och det granskar ju revisorerna ett flertal gånger per år.

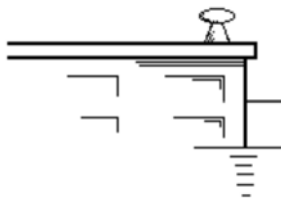
Vaktmästeri, städning

Vaktmästeriet hanterar all post till och från Förbundet. För att spara kostnader skall all kopiering ske på vaktmästeriet. Vi försöker även att trycka all utbildnings-material samt enklare häften för att hålla tryckkostna-derna nere.

Städningen sköttes av en utomstående firma men vi sköter lokalvården i egen regi numera,

Jag hoppas att jag har kunnat beskriva så det går att förstå.

Vill även passa på att önska er en riktigt GOD JUL och GOTT NYTT ÅR till er alla från oss

Kalldusch

När vi i förra Kajkanten skrev "på tal om attityder... så börjar parollerna från vårens övningar att blekas bort allt mer..." så var det mest på skoj. Inte kunde vi då ana den kalldusch som skulle drabba oss den 3 november. Plötsligt, utan förvarning och dialog, avskaffade företaget vår halvtimmeslunch. En överenskommelse som funnits i över 20 år och fungerat bra tillintetgjordes på några sekunder. Precis som när bolaget ensidigt kastade administrationsbidraget till avd 68 i papperskorgen visar man återigen ingen hänsyn och respekt för ingångna avtal. Så bygger man inte förtroende – tvärtom. Att tjänstemännen varje dag tjänar in ledig tid innan man ens kommit till sitt arbete går uppenbarligen bra men just hamnpersonalen ska inte ha några arbetstidsfördelar. Världen är inte rättvis, som fabriksledningen brukar säga. Nu har vi fått ett exempel till på det.

Bärgat sjuktimmer

Muddringen i hamnbassängen och farleden fortsätter. Den skulle varit klar nu men har dragit ut på tiden och kommer att pågå en bit in på det nya året. Tänk om också dumheter kunde muddras bort – då kunde mudderverket gå på två-skift. Ett synligt resultat av muddringen är att en massa sjuktimmer kommit upp i dagsljuset och transporterats bort. Ett annat skitgöra är le-
rahanteringen. Det har varit kajarnas uppgift att göra rent lerakajen efter att entreprenören lossat båten. I

Leralossning

det nya avtal som ska gälla efter årsskiftet så ingår rensningen i entreprenörens ansvar. Kanske kommer man att drälla mindre då! Det skulle iså fall vara bra både för oss och för miljön. När det gäller miljö och säkerhet så har en extern revision ägt rum. Det påstods att revisorn var exhalterad över hamnens systematiska skyddsarbete, men i slutrapporten fanns visst inget kvar av den iakttagelsen – tråkigt! Ett antal studiebesök vid utlastningen i Braviken har skett och fler är på gång. Att se hur andra arbetar är nyttigt, oftast kan man lära sig något och på så vis bli effektivare i verksamheten hemmavid. Just för att se på effektivisering gjordes en studie och riskanalys på automatisk avläsning av mafi-flaken och tallymannens arbete. Att införa automatisk scanning är för kostsamt idag och att låta mafi-föraren ersätta prickaren medförde en påtagligt förhöjd riskfaktor. Däremot kommer en självcheckning att införas vid bilutlastningen, något som Braviken redan infört. Förhoppningsvis kommer detta att underlätta både för chaufförerna och för billastarna. Språkpro-

Manuella prickningen kvar tillsvidare

blem leder ibland till en onödig irritation som ingen mår bra av.

Efter att 12-månaders uppföljning av Hallsta 2014 gjordes i hamnen har frågan fortsatt att bevakas via våra skyddsmöten. Det har varit bra men har gått lite i stå. På decembermötet gjordes därför en genomgång av konsekvens- och riskanalysen samt den handlingsplan som upprättats. Några punkter noterades och skall arbetas vidare med men utredningen som helhet lades nu till handlingarna. Från Hamnklubbens sida framfördes behovet av ytterligare en truckförare i bemanningsplanen.

Visstids-anställningarna fortsätter, i första hand för att täcka sjukfrånvaro. Eftersom många varit inne länge och nu börjar närma sig fastanställning så uppstår den situationen att personer längre ner på "förturslistan" kan gå förbi personer högre upp på grund av 5/2-regeln d v s har man varit anställd två år under de senaste fem åren så erhåller man per automatik en tillsvidare-anställning (fast). Anställda som vid uppsägningen erhöll ett förstärkt skydd, 12 månaders uppsägningstid, drabbas i den andra ändan av att personer med bara 6 månaders uppsägning snabbare blir återanställda. En inkonsekvens som man kanske inte tänkte på när lagen antogs.

En fråga som också hänger i luften är hur det blir med bemanningen av returhissen. Där har en halvtidstjänst

funnits på prov fram till årsskiftet. Något besked om hur fortsättningen blir har inte getts än. Den stora branden på bruket har naturligtvis gett återverkningar även i hamnen. Utlastningen minskad stadigt fram till dess PM 12 kom igång igen. Magasinen gapade tomma och var, bortsett från utskottet, som läggt nere i 2.600 ton. Under tiden passade många på att ta ut inestående ledigheter.

Ödsligt magasin efter branden

Årets julbord blev annorlunda mot tidigare år. Istället för Eckerö-linjen ställdes kosan mot Uppsala och Bowlaget. Innan maten var det aktivitets-time. Bowlingkloten gick spikrakt i sidorännorna men en och annan förstod inte den finessen utan träffade istället några käglor. Eftersom kajarna i vardagen försöker undvika att träffa/köra på främmande föremål så får väl det anses som ett misslyckande att träffa kägloerna. Därefter övergick man till en annan favoritsysselsättning – träff på rörligt föremål. Där sopade nykomlingen Lelle banan med kajveteranerna. En ny duvskytt är född.

Stolta pojkar visar nya tröjan

Arbetsmiljörapport

Branden i termofabriken var ju verkligen en olycklig händelse. Den kvällen när det hände så var jag och Aleksandar Srndovic på 100 årsgalan i Folkets Hus Hallstavik. Många blev oroliga på grund av att det lukade rök nere i Folkets Hus och så var det flera som fick information via Aftonbladets app som man har laddat i telefonen. Aleksandar kom till mig och frågade om jag visste nått, nej svarade jag men jag kan ringa till portvakten i bruket och fråga hur det ligger till med branden. Portvakten svarade att det är en storbrand i termofabriken men inga personer är skadade och man har fått kontroll på branden. Då stoppade vi musiken på 100 årsgalan för att kunna informera alla gäster att inga var skadade i bruket och att brandmännen hade fått kontroll på branden, då blev det mycket lugnare på festen.

Brukets interna brandkillar och 7 st brandkårer från olika områden var med och släkte branden på ett mycket bra och strukturerat sätt. Operatörerna på skiftet hade gjort ett mycket bra avslutningsarbete innan de lämnade manöverrummet och gick till uppsamlingsplatsen. På lördag eftermiddag kom jag till bruket

och fick information på plats av Morgan Holmqvist hur det låg till och så var vi på ett informationsmöte och sen kunde vi skicka rapporten till arbetsmiljöverket vad som hade hänt. På söndag eftermiddag började arbetsmiljöingenjören och jag att skriva arbetsmiljöplanen för saneringsarbete och gjorde en riskbedömning och strukturerade punkter till skyddsronder som gicks varje dag första veckan under saneringsarbetet. Många personer från saneringsfirman och brukets personal har deltagit i saneringsarbetet. Skyddsinformation har hållits vad som gäller under saneringsarbetet. Gasmasker både hel och halvmasker har man tömt från förrådet och flera hundra gasfilter till gasmaskerna har förbrukats. Tillbudsrapport var skrivet att ingen från krisstödsgruppen hade tagit kontakt med personalen efteråt, fast det var flera från gruppen på plats men det var ett missförstånd för så var inte fallet.

Det var mycket bra att tillbudet var skrivet för personerna som var inblandade behövde träffas och prata genom händelsen och jag och Aleksandar träffade personalen tisdag kväll mellan 22.00 -23.00 och personalledaren hade kallat till ett möte på onsdag eftermiddag båda mötena upplevdes mycket bra. Krisstödsgruppen

fungerade bra när företagshälsovården var sammankallande. Idag har vi ingen krisstödsgrupp men vi har drivit frågan till skyddskommittén. BU fick uppgiften att komma med förslag till nästa skyddskommittémöte med rutiner hur en krisstödsgrupp skulle kunna fungera. I dagsläget finns det bara några få personer kvar i bruket som var med i den gamla krisstödsgruppen.

Statistiken för olycksfallen i år: 6 olycksfall, 1 arbetsjukdom med sjukskrivning och 36 skador utan sjukskrivning och 854 risk och tillbudsrapporter fram till 30 november. Trenden för risk och tillbudsrapportering kunde vara lite högre än vad den ligger för tillfället. Vi har satt målet till 1200 risk och tillbudsrapporter under 2015.

Vi har ett antal uppföljningar från konsekvensanalyser som vi behöver bevaka och att 3, 6, och 12 månaders uppföljningarna blir gjorda och avslutade på korrekt sätt med så mycket fakta det bara går att hitta. Skyddsombuden ska ta upp frågan på skyddsmöten.

OSASH 18001 revision, gick mycket bra med det fanns vissa punkter som man påpekade t.ex. att skyddsronderna inte var gjorda på 4 veckor på ett visst område. Vi har under hösten börjat kartlägga om skyddsronderna och skyddsmöten fungerar enligt rutinerna och hur ofta skyddsombuden deltar samt om man lånar skyddsombud från andra skyddsområden och om det är så att skyddsombud saknas på ett visst område. Vi såg också brister i att skyddsronder hoppats över på vissa områ-

den och vissa skyddsombud inte hade blivit kallade till skyddsronder och skyddsmöten. Det var bara några få skyddsombud som hade gått skyddsronder på andras område. Alla skyddsombud har rätt och delta på sitt område i skyddsronder och möten, därför är det viktigt att skyddsombuden får kännedom om när skyddsmöten hålls att de har möjlighet att komma på mötet fast man skulle vara ledig. Huvudskyddsombuden kommer sätta upp statistik för skyddsronderna hur många skyddsronder är gjorda och hur ofta skyddsombuden är med på skyddsronderna och skyddsmöten. Vi hade fått signaler att skyddsombuden inte har fått kallelse till möten eller skyddsronder på vissa områden.

Det har varit mycket diskussioner angående varselvästar och ryggsäck med reflekterade varsel om det är godkänt med ryggsäck eller inte. Frågan lyftes upp till skyddskommittén. Beslut från skyddskommittémötet: vi ska använda reflekterande och godkända arbetskläder dvs. enbart ryggsäck är inte godkänd som ersättning av varselkläder.

Frågan om studiebesök för skyddsombuden lyftes också till skyddskommittén om det finns möjlighet att åka till olika bruk t.ex. Workington och beslutet blev att det går bra men inga stora grupper utan man åker några åt gången till olika bruk. Beredningsutskottet till skyddskommittén ser till att det ska finnas en tydlig agenda för studiebesöket. Under våren 2016 kommer vi att planera ett antal studiebesök till flera bruk.

Taisto Hautala

Armine Wannesian

På MBR HP mötet i Norrköping med fackliga förtrondevalda och chefer från Norrköping hade vi på agendan förebyggande hälsoarbete. Föreläsare var Armine Wannesian från

Previa. Hon var mycket duktig på ämnet om psykisk ohälsa. Idag är 40% av alla pågående sjukskrivningar kopplade till psykiska diagnoser och 50% av sjukskrivningarna längre än ett år bland kvinnor beror på psykisk ohälsa. 20% av den arbetande befolkningen har problem med ångest, oro, depression eller sömnstörningar. Hon pekade ut otrygga anställningsformer som en av orsak till psykisk ohälsa.

Hantering av arbetslivet idag: Högre krav på flexibilitet, tillgänglighet, lösa komplexa och gränslösa arbetsuppgifter. 24 timmars samhälle ständigt tillgängliga.

Verktyg att arbeta med: Arbetsplatsträffar, Psykosociala skyddsronder, Arbetsmiljöenkäter, utvecklingssamtal, ha koll på sjukfrånvaron och rehab-arbetet, ledarskap, tydlighet i roller, ramar och strukturer.

Hälsoscreening: Ett enklade modell att fylla i 20tal frågor som sen skickas till Total Hälsan utifrån resultatet föreslås t.ex. hälsoprofiler. Pappersmaskin 12 är klart och nu börjar man på Ved och Massa.

Hög tid för influensavaccination!

Alla medarbetare har erbjudits att vaccinera sig.

Taisto Hautala

Tre steg till en hållbar och lönsam arbetsmiljö

Vi har verktygen och kunskaperna för att skapa hållbara arbetsplatser och bygger vårt arbete på tre lika viktiga delar:

»att säkra«, »att hålla« och »att flyga«:

Att säkra arbetsplatsen: är att se till att arbetsplatsen uppfyller de krav som ställs under Arbetsmiljölagen och att säkra arbetsplatsen i preventivt syfte. Att minska riskerna.

Att få arbetsplatsen att hålla: är att arbeta för en hållbar arbetsplats där medarbetare håller över tid. Att ta hand om sina medarbetare och främja deras hälsa.

Att få arbetsplatsen att flyga: är att gå vidare. När grunden är på plats och medarbetarna känner sig trygga skapas förutsättningar för att växa och testa sina vingar. Att motivera och engagera sina medarbetare

Läs mer på previa.se

Gör psykisk hälsa till din hjärtefråga

Smygstarta julen på Rosella

Dopparedagen närmar sig, men få inte panik. Shoppa de sista klapparna till taxfreepris på Rosella i lugn och ro och hugg samtidigt in på Leif Mannerströms maffiga julbord. Vi bjuder på dagskryssning och anslutningsbuss.

Specialerbjudande

Kryssning över dagen Kapellskär–Mariehamn, anslutningsbuss inom Viking Lines upptagningsområde samt Leif Mannerströms julbord inkl vin, öl, läsk och kaffe.

Prisex **292:-** per person. Kod SKMAT.

Gäller t o m 26/12 2015.

Boka på Vikingline.se/rosella

VIKING LINE

Vid bokning på 08-452 40 00 eller butik/terminal tillkommer serviceavgift.

■ SKIFTBYTE SKIFTGÅNG TILL DAGTID

Intervju med Barbro Sundberg

Min gamla arbetskamrat från rullarlaget, Barbro Sundberg, möter upp mig i gummistövlar vid hamnens lunchrum då jag stämt möte för en intervju med henne. Högvatten, undrar jag? Spolning av massa, svarar hon. Det är veckan efter den stora branden i TMP och många av de anställda på Hallsta, också från hamnen, sanerar och utför olika städarbeten när produktionen ligger nere.

Men anledningen till intervjun är att flera anställda efter "Hallsta 2014" blev omplacerade till nya arbetsplatser- och uppgifter. Barbro var en av dem.

- Hur länge var du på ditt gamla jobb?

I 17 år på rullarlaget (de som på skiftet truckar ut de packade rullar i magasinet). Men jag började på Hallsta 1988.

- Vilken är din uppfattning om det gamla jobbet?

Jag trivdes med jobbet men då organisationen gick ned

till endast en truckförare/skift tyckte jag själv att det blev väldigt ensamt. Förmiddagarna gick väl an för då fanns det ju ändå lite folk runt omkring. Men efter 15.30 blev det rent av asocialt...

- Varför blev bytet av?

Överflyttningen från rullarlaget till arbetet i hamnen skedde för ganska exakt ett år sedan. Jag hade blivit uppsagd, men hann dock aldrig gå hem, och hade väl egentligen inte så mycket att säga till om. Platsen var eftertraktad.

- Hur trivs du med det nya jobbet?

Jag trivs jättebra och har kommit bra in i gemenskapen och i jobbet – om jag får säga det själv, säger Barbro och skrattar till! Arbetskamraterna som sitter med vid bordet bekräftar detta genom att nicka instämmande. Fortfarande kan jag förstås sakna skiftledigheterna, nu är det bara ledigt lördag och söndag, men den känslan tror jag att jag har gemensamt med många som jobbat skift i många år och byter till dagtid.

Folk börjar röra på sig efter rasten och både mitt kaffe och intervjun med Barbro närmar sig sitt slut. Jaha, man får väl stövla iväg och fortsätta spolningen, säger hon. Vi tar några bilder och skiljs åt. Strax ska jag själv gå ut på eftermiddagsskiftet och tänker att det ändå är ganska fint att faktiskt fortsätta med sitt vanliga jobb på en produktionsenhet som fortfarande snurrar på – omrullningen.

Anders Lidén

Intervju med Curt Flemström

Hur länge var du på ditt gamla jobb på dagtid?
Oj, det har blivit många år jag började 1972 på underhåll, så det blev ca 40 år.

Vilken är din uppfattning om det gamla jobbet?

Jag kände mig inrutad i ett visst arbetsområde och det enda som bröt den dagliga rutinen var beredskapen. Det var mycket malskivebyten som var både varmt och tungt. En hel del övertid var det också.

Hur trivs du med nya jobbet?

Jag trivs mycket bra, det känns helt fantastiskt. Nu jobbar jag över hela fabriken. Skift Mek har mycket bra sammanhållning i gruppen. Mycket bra kollegor och hjälpsamma och så har vi beredskapen till hjälp om det skulle behövas.

Varför blev bytet av till skift?

Jag kände att prova på något nytt. Jag hade sökt tidigare men inte fått jobbet men sen slutade några och då tänkte jag att jag skulle söka igen. Då fick jag chansen att prova ett tag på skift Mek och det fungerade fantastiskt bra för mig. Så nu har jag jobbat från februari

2013 på skift och stortrivs.

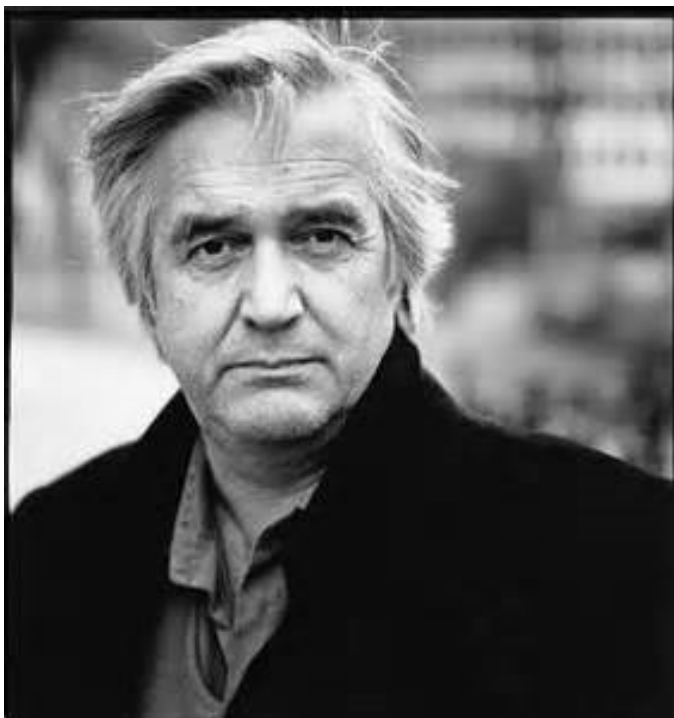
Taisto Hautala

Ett bra skiftschema

- ◆ Förmiddagspass som inte börjar före klockan 06.00
- ◆ Tillräcklig vila mellan skiften.
- ◆ Inga arbetspass över 12 timmar.
- ◆ Flera kortare ledigheter mellan passen i stället för extrema långledigheter.
- ◆ Ett begränsat antal natt- eller morgonpass i rad för att minska sömnbrist.
- ◆ Medsolsrotation, det vill säga att först jobba morgon, sedan eftermiddag och sedan natt.

Källa: Prevent

■ TILL MINNE AV MANKELL

böcker av Mankell. Det har blivit något av en tradition för mig att skaffa hans senaste bok när den kommit ut. Naturligtvis har inte alla varit lika bra men jag har sällan blivit besviken.

Henning Mankell var en i ordets rätta bemärkelse solidarisk människa och han upphörde aldrig att kämpa emot världens orättvisor.

Nu är han borta och jag kommer att sakna att varje år kunna öppna en ny bok av honom. Några enstaka har jag ännu inte läst och många håller för en omläsning men att slå upp en helt nyskriven bok av honom kommer inte längre att vara möjligt.

Han har återvänt till "det mörker där han var då han inte ens var påtänkt".

Börje Nordström

■ DIKTHÖRNA

Någon gång på 1980-talet när kommunens arbetsplatsbibliotek fortfarande fungerade på pappersbruket, fick jag syn på en bok på snurran som verkade spännande. Det var "En seglares död" av Henning Mankell.

Jag hade förstås hört talas om Mankell tidigare men ej läst något av honom. När jag nu stod med den här boken i min hand var det något i baksidestexten, som gjorde mig tillräckligt nyfiken på att låna och läsa den.

Det var ingen deckare, det här var långt före Wallander, men den var ändå mycket spännande och jag minns att jag tänkte att den här författaren skulle kunna skriva bra kriminalromaner.

"En seglares död" handlar om två snickare som bygger fritidshus åt en uppdragsgivare som senare visar sig vara en lurendrejure. När snickarna skall hämta betalningen för det senaste byggprojektet är mannen försvunnen. Den ena snickaren, som är ungarl, tar upp jakten på skojar. Denne hade, om jag minns rätt, fejkat sin egen död.

Sedan jag läste den romanen har det gått cirka tre decennier och jag har haft nöjet att läsa närmare fyrtio

När stillheten kommer

När stillheten kommer
är stormen förbi
När lugnet lagt sig
och tystnaden glömts
Då öppnas himlen och
ljuset det ger
Det är då ögonen ser
vad som behövs se
Väntan är över och
porten skall glänta
När tiden är kommen
för då är det dags
Öppna ditt sinne
sträck ut dina armar
ge det plats.

Pernilla Westman

Den 17 november höll Hallstaviksnätverket ett öppet möte i Folkets Hus i Hallstavik. Representer för Norrtälje kommun fanns med på scenen och berättade om de tankar och planer som finns för utveckling av Hallstavik.

Marita Bertilsson och Margareta Jansson Lundström från Trygg i Norrtälje Kommun berättade om satsningen för ungdomar som görs nu i Hallstavik, med ungdomsmottagning, föräldrakurser, MiniMaria och första linjens psykiatri som kommer att finnas i Hallstavik. Ett samarbete med Fryshuset har startats för att arbeta fram en gemensam värdegrund i grundskolan och fritidsgårdar i Hallstaviksområdet.

Peter Elenfalk från Fastighetsavdelningen redogjorde för den nya aktivitetsparken som ska byggas. Pengar finns avsatta och markfrågan utreds. Enligt Peter ska parken stå klar sommaren 2016, kommunalråden Ulrika Falk och Berit Jansson som också deltog på mötet höll med.

En annan fråga som upptog en stor del av mötet var inomhusbad. Det nuvarande badhuset som byggdes 1939 är i dåligt skick. Det håller max 5 – 7 år till sen behövs ett nytt eller en rejäl renovering av det gamla. För och emot diskuterades men de flesta var nog nöjda bara det blev ett fint inomhusbad i Hallstavik.

Centrumtorget ska renoveras och vi fick kika på ett förslag. Vårt nya centrum kommer att ha en starkare koppling till vår närhet till skärgården. Det färdiga förslaget ska presenteras för allmänheten, troligtvis i Folkets Hus i slutet av 2015 eller i början av 2016.

Mötet avslutades med att vi fick se vinnarbidraget i Roslagens Sparbanks talangjakt under Hallstaviksdagen, filmen Alla kan! Av Frida Lidén.

Carita Holmberg
Projektledare

Allt är intressant

Vet ni om en sak? Detta är en sak som jag har lärt mig genom 39 års frågvishet. Så här är det: Allt är intressant. Precis allting. Är något inte intressant så vet du inte tillräckligt mycket om det. Och i så fall har du inte ställt rätt frågor. Möjligen har du ställt rätt frågor, men till fel person.

När jag gick i skolan var frågandet inte alltid så populärt. Då blev det tydligt hur viktigt det är att ställa frågorna till rätt personer. Man skulle kunna tro att lärare är rätt personer att ställa frågor till, i varje fall om det man frågar om ingår i deras ämnesområde. Men det visade sig att en hel del lärare inte visste mer än det som stod i läroboken. Och det var inte sällan lite känsligt. Så när jag ville veta något mer än det som stod i boken hamnade läraren på pottkanten. Hellre än att avslöja att han (det var oftast en han) inte visste svaret sa han att "nu har vi inte tid med frågor" och blängde surt. En kille i min klass fick alltid svar på sina frågor. Lärarna sken upp och sa att "det var en bra fråga" innan de berättade det som stod i boken och som vi hade haft i läxa. Genom att fråga saker som han visste att lärarna kunde svara på fick killen fina betyg. Men intressant blev det inte.

Sen finns det en annan sorts lärare. Tyvärr är de betydligt ovanligare, men jag hade några stycken. En minns

jag speciellt. Jag hade honom under två år i gymnasiet. Ulf heter han och är pensionär sedan 20 år tillbaka. Han cyklade till skolan jättesakta i sin tweedkavaj medan han rökte pipa. Han undervisade i klassiska språk, alltså latin och grekiska. Inte grekiska för att beställa ouzo på chartern till Kreta, utan grekiska som Sokrates pratade. Alltså språk som just ingen människa talar i dag, utom typ påven.

Ulf log inte ofta och när han log var det med stängd mun. Ett pyttelitet leende som knappt syntes för skägget. Man hade missat det om det inte vore för att han samtidigt fick ett glittrande full-i-fan-uttryck i ögonen. Säkraste sättet att locka fram leendet var att ställa frågor. Bra frågor. I Ulf:s värld var bra frågor sådana som han inte visste svaret på. Och Ulf visste svaret på nästan allt. Men när man lyckades sätta honom på pottkanten kom det där leendet och han försvann in i sin lilla skrubblängst bak i klassrummet. Därinne hade han en miljon böcker och han stannade tills han hade hittat svaret. Då kom han utfarande och berättade exalterat. Jag tror att de var hans favoritlektioner, de där han själv fick lära sig något nytt. Jag önskar alla barn och ungdomar minst en lärare som Ulf under skoltiden.

Jag har numera betalt för att ställa frågor och med åren har jag blivit rätt bra på att hitta de rätta personerna att ställa frågorna till. De som gör att det blir intressant. Ju mer jag får veta om något, desto intressantare blir det. Och ju mer en person brinner för något, desto intressantare blir det att försöka förstå hur det funkar och hur det gör den här personen eld och lågor. Det gör det enklare att sätta saker i större sammanhang. Förstå hur de har påverkat det förflutna och hur de påverkar nutiden. Ibland lär man sig bara udda nörd fakta som kan ge fördelar i frågesport. Och väldigt ofta kommer ens fördomar på skam.

En bra dag är en dag då jag har lärt mig något nytt. Och i mitt jobb är det i stort sett varje dag. Det är också det jag är stoltast över att ha förmedlat till mina barn, att det är kul att lära sig saker. Inte för att få bra betyg, utan för att det är intressant. Allting. Så fråga på. Livet blir roligare då.

Nyheter i Medlemsförsäkringarna 2016

Claes Durgé

Den 11 december träffades kontaktombuden för den fjärde gången sedan årets början. På agendan hade vi aktuella fackliga frågor, skyddsfrågor, försäkringar och avtalsrörelsen 2016. Mötet inleddes med Claes Durgés presentation om nyheterna i Medlemsförsäkringarna (mer om det kan ni läsa på sidan 32). Det var fantastiskt roligt att höra att Medlemsbarn kommer att vara den bästa barnförsäkringen men samtidigt lägre i pris jämfört med andra försäkringsbolag 2016. Under arbetsmiljöpasset diskuterades den nya bryt- och lås rutinen, skyddsvästar, branden i TMP och avsaknaden av krisstödsgruppen, skyddsombudets närvaro på skyddsronder och i skyddsmötet. Under aktuella fackliga frågor diskuterade vi bl. a. uppsägningen av flexavtalet i hamnen och förändringar i driftens organisation. Pappers ombudsman Mikael Jansson presenterade Pappers avtalskrav 2016. De kommer att lämnas över till arbetsgivarorganisationen den 21 december.

Jaana Kuusisto

Krigszonen

Hej grabbar! Tänkte höra om ni kunde hjälpa mig med en sak? Orden ekade mellan de kala betongväggarna. Tom hade fått ta mod till sig för att gå in i klubbens lokal. Taggtråden och den hakkorsliknande loggan medförde att klubblokalen inte gav något gästvänligt intryck. Förhoppningsvis borde han, i alla fall, kunna träffa på någon, eller några, som skulle vilja ha vänligheten att bidra med verktyg och kunskaper för att få igång hans gamla Honda.

Tom han aldrig uppfatta vad som hände när de tre kulorna från magnum revolvern trängde in i hans bröst. Bilden av hans fru och barnen passerade snabbt för hans inre innan han landade på det hårda betonggolvet. Ovetandes om det hade han hamnat i en krigszon. De såg direkt att han inte var en av dem och det kunde innebära att han tillhörde fienden. En fiende som hade klivit in i deras lokal hade passerat gränsen och de kunde inte ta några risker.

Grabbarna stod en lång stund och begrundade Toms lik. De kände inte igen honom och konstaterade att han förmodligen inte tillhörde fienden. – Fixa fram några säckar snabbcement så vi kan göra oss av med liket! skrek Berra till de andra. Lokalen blev full av aktivitet och några timmar senare var en del av klubbens golv Toms begravningsplats. Begravningsritualen bestod av några öl och en stilla undran över ”vad fan idioten hade här att göra?”

– Mamma, när kommer pappa hem? Det gjorde lika ont varje gång Lena fick frågan av Isabell. Marie försökte alltid hjälpa mamma att få lillsyrran att förstå det oförståeliga. Var hade han tagit vägen? Skulle han komma tillbaka? Lever han? Frågorna hopade sig i Lenas huvud under nattens långa sömnlösa timmar.

”Det var det vidrigaste jag någonsin sett” konstaterade Sven när han fyra år senare, vid en polisrazzia, av en slump hittade Toms lik. Ett oskyldigt öppnande av en dörr blev passerandet av en gräns i ett krig som han inte valt att delta i.

Information om influensavaccinering 2015

Grupper som rekommenderas årlig vaccination mot säsongsinfluensa

- ◆ personer över 65 års ålder
- ◆ gravida kvinnor efter graviditetsvecka 16
- ◆ personer, oavsett ålder, med kroniska sjukdomar
 - kronisk hjärt- och/eller lungsjukdom
 - insulinbehandlad diabetes
 - kraftigt nedsatt infektionsförsvar (av sjukdom eller medicinering)
 - kronisk lever- eller njursvikt
 - astma som kräver daglig medicinering
 - extrem fetma (störst risk vid BMI > 40) eller neuromuskulära sjukdomar som påverkar andningen, och
 - flerfunktionshinder hos barn.

För dessa riskgrupper är vaccinationen kostnadsfri

Skyddseffekt

Influensavaccin ger aldrig ett 100-procentigt skydd. De som insjuknar trots vaccination kan dock få lindrigare symptom och färre komplikationer. Skyddet mot insjuknande i influensa beror bland annat på hur väl vaccinet överensstämmer med den stam som ger infektionen, hur lång tid som gått sedan vaccinationen och vilken förmåga den vaccinerade har till ett bra immunsvär. Det brukar vara mellan 50 och 80 procent om man är ung och har ett intakt immunsystem. Det är svårare att få det åldrande immunsystemet att reagera, och hos äldre är skyddseffekten mot att överhuvudtaget insjukna i säsongsinfluensa högst 50 procent. Det betyder att hälften eller fler av de äldre kan bli sjuka i säsongsinfluensa trots att de vaccinerat sig. Eftersom skyddet inte är 100 procent är det viktigt att personer i riskgrupp är uppmärksamma på influensasymtom även om de är vaccinerade och hör av sig till sjukvården i tidigt skede för ställningstagande till virushämmande behandling.

Arbetsgivare kan även erbjuda vaccination till sina anställda. Det kan ge effekt både på sjukfrånvaron och till att smittspridningen i samhället i stort minskar, till gagn för de som tillhör någon riskgrupp.

Holmen erbjuder gratis influensavaccinering till alla anställda. Vaccinering har skett ute på bruket vid flera tillfällen. Nu går det bra att kontakta Totalhälsan för tidsbokning av vaccinering.

■ BILDREPORTAGE FRÅN GYMMET

Karin Berglund, Alf Jonsson och Lars Gagnegård styrketränar.

Fräsch lokal med bra utrustning

Som en del av friskvårdssatsningen inskaffade företaget ett eget gym.

PappersMagasinet träffade Karin, Affe och Lasse i det nya gymlokalen. De tycker att gymmet är fräscht och träningsutrustningen effektiv. Det är betydligt lättare att använda det när det ligger anslutet till jobbet och att man faktiskt kan gå till gymmet när man vill.

Affe sa att han hade nog inte börjat på gym i Östhammar. Nu, tycker han, är det bra när man kan gå direkt innan och efter jobbet. Det var ett bra initiativ från företaget.

Lasse sa: för mig som har problem med mina knän är detta ett sätt att mjuka upp sig före jobbet och få träna efter jobbet. Man träffar även kompisar här nere.

Båda herrarna har en bit hem så det passar bra att gå på gymmet.

Medan vi var på gymmet dök det upp en och annan till. Man tyckte att det inte är helt fel att det är gratis för brukets anställda.

Jaana Kuusisto

Affe i farten

Tack för inbjudan att skriva om oss i avdelning 50 och vår arbetsplats. Kvarnsveden är beläget 5 km norr om Borlänge och startade sin produktion av papper år 1900. Till en början hette vi Domnarfvets pappersbruk eftersom allt startade med en kraftstation som skulle förse Domnarfvets jernverk med energi.

Men kraften räckte till annat också och det beslutades att starta ett pappersbruk i en byggnad som flyttades från världsutställningen i Stockholm 1897. Inom några år fanns 6 pappersmaskiner på plats samt 1 maskin som tillverkade omslagspapper. Den sista av dessa maskiner stoppades strax innan PM 11 invigdes 1988.

I dagsläget har vi 3 pappersmaskiner som tillverkar SC papper och förbättrat tidningspapper och tillhörde Stora Enso Kvarnsveden tills för en kort tid sedan då vi bytte namn till Stora Enso Paper AB efter en organisatorisk ihopslagning med Hylte och Nymölla.

Själv kom jag till KP 1970 som då tillhörde Stora Bergslaget AB,

efter att gått på deras skola i Borlänge och utbildat mig till industrielektriker under 2 år. Förutseende nog så hade man en egen skola med olika utbildningar som passade både till KP och Domnarvet – dessutom så fanns en skola för yrkesutbildning för enbart flickor .

Efter några år så blev jag vald som skyddsombud, en roll som jag upplever hade en högre status på den tiden än idag. Bra ledarskap på el-avdelningen hjälpte också till.

Sedan fortsatte min fackliga tid som ersättare i avdelningsstyrelsen, sekreterare och slutligen ordförande på hösten 2002 när vår dåvarande ordförande blev invald i riksdagen. Ser man tillbaka så var tiden som ersättare i styrelsen den mest lärorika för mig.

Största händelserna sedan jag blev ordförande är givetvis tillkomsten av PM 12 och den förändring av skiftgången som den gav. PM 12 startade i november 2005.

Ett 6:e skiftlag innebar arbete till ytterligare ca 70 per-

soner och totalt var vi ca 1000 anställda. Men förändringar var i antagande och under 2007 – 2008 minskades arbetsstyrkan till ca 800. Olika yrkeskategorier som portvakter, lokalvård etc skulle i fortsättningen läggas ut på entreprenad.

När PM 11 stoppades i början av 2013 så innebar det en fortsatt minskning av personalstyrkan, utöver de som arbetade på PM 11.

Målet var 500 anställda vilket man inte lyckats genomföra utan det är mest en skrivbordsprodukt!

Idag är vi över 600 anställda om vi räknar in delar som har lagts ut på entreprenad.

Stopp på PM 11 innebar också att företaget "aldrig" mer skulle producera papper på storhelger och man ändrade ensidigt skiftschemat. Efter att vi förlorat den frågan i Arbetsdomstolen så kom företaget till oss omgående och ville köra på ett par storhelgsdagar igen - men vi tackade nej! Hösten 2015 kom frågan om att köra söndagen efter jul – men vi tackade åter nej!

Fortsättning följer i kommande avtalsförhandlingar där hela Pappers har gett oss stöd för att få till en överenskommelse.

Slutligen vill jag göra en reflektion över det som sker – inte bara i Kvarnsveden – inom våra industrier.

Vi i Kvarnsveden liksom på många andra arbetsplatser

har drabbats av bemanningsminskningar vilket ställer till med både kortsiktiga och långsiktiga konsekvenser. Det innebär att man från företagets sida räknar med att de anställda, utöver full årsarbetstid också ska arbeta övertid när någon är sjuk, och att det är en normal företeelse i arbetslivet.

Att inte kunna bedriva fortlöpande kompetensutveckling för att kunna utvecklas i arbetslivet och därigenom få en högre lön är en annan konsekvens. Vi har vid upprepade tillfällen tagit upp dessa problem och ett av många svar från företaget har varit att det måste göras tekniska lösningar, alltså inte att öka bemanningen. Avser de att ersätta operatörer med robotar? Lycka till!

Vi har inte råd med en organisation som inte är tillräckligt bemannad. En lägre kostnad kortsiktigt riskerar att bli förödande i det långa loppet. Välutbildade medarbetare (i Kvarnsveden finns högskolekrav på skiftoperatörer) kommer att ställa krav på utveckling – inte bara i arbetet utan också i sitt lönekuvert. Ordet medarbetare är som mycket annat, bara ett ord. Bryr sig företagen om sina anställda så skulle man inte ta bort reträttplatser för de som t ex arbetat skift men inte orkar med nätterna men har betydelsefulla kunskaper och erfarenhet.

Företagen pekar på en vikande marknad som skäl till sina beslut, men besluten ger ofta negativa konsekvenser för dessa företag!

En kamratsträff 2011 - avd 50 och avd 68 styrelserna

ABF-utbildning Folkets Hus Norrtälje

Med sikte på 2016

Ledarskap och kommunikation var temat på en utbildning som ABF Norrtälje anordnade för studieaktiva i slutet av november. Gästföreläsare var pedagogen och folkbildaren Lotta Hellman som som vanligt var engagerad och medryckande i sitt framträdande. Tre av avdelningens styrelseledamöter deltog i utbildningen. Avdelningens tre revisorer deltog också på förbundets revisorskurs på Rönneberga 11-13 november. I januari håller förbundet en av sina planerade utbildningar i Mediaträning. Utbildningen är kopplad till arbetet runt avtal 2016. Till den utbildningen har vi anmält Jaana Kuusisto.

Hösten är studiekonferensernas tid och både förbundet och LO-distriktet har haft sina. Först ut var Pappers som i år höll till på IF Metalls kursgård Skåvsjöholm. Där diskuterades kursutbudet för 2016 och den studiebudget (ca 11 mkr) som följer med den. Man presenterade förändringar i Pappers och LO:s utbildningar och Pontus Georgsson, avtalsansvarig, berättade lite inför den kommande avtalsrörelsen. Pappers nya hemsida visades upp och på den finns nu ett kalendarium där

alla årets utbildningar finns utlagda med plats och datum. Gäst på studiekonferensen var EXPO:s vd och chefredaktör Daniel Poohl. Han redogjorde varför Sverigedemokraterna vuxit och orsaken till att deras starkaste fästen är i områden han beskriver som periferin. Hallstavik tog upp frågan om varför Pappers inte var medlemmar i EXPO något som en vecka senare ledde till att förbundsstyrelsen fattade beslut om att ansöka om medlemskap. Daniel Poohl lovade att medverka i ett kommande nummer av PappersMagasinet. LO-distriktets studiekonferens var traditionsenligt på ABF-huset i Stockholm. Där diskuterade man bl a hur studieverksamheten skulle kunna bidra till arbetet med att få en högre organisationsgrad. En het potatis för många fackavdelningar i Stockholmsområdet. Störst utrymme på konferensen fick dock ett par författare från föreningen Arbetarskrivare. Dels Torgny Karnstedt som är en av de författare som hårdast engagerat sig i olika läs-främjande kampanjer. Han talade om sina besök ute på skolor och de brev han fått av elever efteråt. Dråpliga historier om barns och ungdomars vrångbilder av författare och läsning. Men också

Författarna Torgny Karnstedt och David Ericsson

om ett uppvaknande och en utveckling. Författaren och långtradarchauffören David Ericsson berättade om sitt arbete med vägbiblioteken och den lyckade satsningen att få lastbilschaufförer att "läsa" ljud-böcker. Båda betonade vikten av att föräldrar läser för sina barn. Flera undersökningar visar att särskilt pojkar från arbetarmiljöer är dåliga på att läsa böcker. Just därför är det viktigt att pappor eller far- och morföräldrar läser för barnen. Barn gör som sina förebilder, om dom läser så är chansen stor att även barnen kommer att läsa för sina barn när det blir dags. Både Torgny och David förklarade sig villiga att komma till Hallstavik för att berätta mer om sig själva och läs-för-mig-pappa.

Några av de aktuella kurserna i början av nästa år är följande:

- ♦ Pappers Miljökurs steg I 23-25 feb samt steg II 21-23 mars i Göteborg.
- ♦ Förbundskursen 15-17 mars + 12-15 april i Göteborg.
- ♦ Organisatorisk och social arbetsmiljö 4-6 april på Runö.

- ♦ Lag & Avtalskurs 18-20 april + 30 maj-1 juni på Rönneberga.
- ♦ Pappers Miljökurs steg I 19-21 april samt steg II 17-19 maj i Älvkarleby.

För fler kurser hänvisas till kalendariet på förbundets hemsida.

Vår studieorganisatör har fått i uppgift av förbundet att hålla i en grupp som ska lägga ett förslag till en facklig introduktionskurs. Utbildningen skall vara 3-4 timmar och rikta sig till alla kollektivanställda. Innehållet koncentreras till frågan varför facket finns och varför man skall vara med och om alla människors lika värde. Troligen kommer de första kurserna att genomföras i vår.

ABF Norrtälje har haft sitt höstmöte och ett par av oss deltog. Jaana berättar: "Vi började med mat och kaffe. Peter Ustrup redovisade verksamheten för 2015 och informerade att det är viktigt att all verksamhet, cirklar och kultur, rapporteras. Även kulturarrangemangen ger statsbidrag. Man har haft lyckade musikcaféer på Folkets Hus i Norrtälje på dagtid, vilket gör att man vill prova också i Hallstavik. Lokaler utnyttjas bra i Hallstavik. Det ekonomiska ser bra ut och man strävar efter att ligga plus minus noll. Det finns många olika organisationer som är medlemmar i ABF men alla kommer inte. Synd, för ju fler vi är desto mer kan vi påverka hur vi vill att ABF ska fungera."

Vintermyset som ABF bjöd in till i Hallstavik blev dock en besvikelse, åtminstone för de som stod i snålblåsten och ryckte i en låst dörr.

Roger Berglund,
studieorganisatör

Daniel Poohl på studiekonferensen

Arbetstider

Allmänna Anställnings Villkor, Lokalavtalet och förhandlingsöverenskommelser reglerar arbetstiderna på Hallsta Pappersbruk.

Ordinarie arbetstider

Den ordinarie arbetstiden utgör i genomsnitt för kalenderår högst följande tid per helgfri vecka:

Kontinuerligt treskiftsarbete 36 tim

Intermittent treskiftsarbete 38 tim

Kontinuerligt tvåskiftsarbete 38 tim

Intermittent tvåskiftsarbete 38 tim

Övrigt arbete 40 tim

Övertid

Övertidsarbete innebär definitionsmässigt att arbete utförs utanför den ordinarie arbetstiden. Arbetsgivaren har att i görligaste mån begränsa övertidsarbetet till sådana arbeten som nödvändigtvis påkallas för driftens eller verksamhetens normala och ostörda gång och som inte utan stor svårighet kan uppskjutas till ordinarie tid. Övertid får tas ut med högst 50 timmar under en kalendermånad, dock högst med 200 timmar under ett kalenderår. Utfört övertidsarbete reduceras till följd av kompensationsledighet (max 75 timmar per år), av betald ledig tid för erhållande av veckovila och betald ledig tid för att sova ut efter sent nattarbete, vilka ej är att betrakta som arbetad tid.

Under en kalendermånad kan man överskrida gränsen av 50 timmar (exempelvis komma upp till 56 timmar) men då måste man innan kalender månads slut kompa bort de 6 timmar som överstiger 50 timmar.

Nödfallsövertid

Har natur- eller olyckshändelse eller annan liknande omständighet, som inte kunnat förutses av arbetsgivaren, vållat avbrott i verksamheten eller medfört överhängande fara för sådant avbrott eller för skada på liv, hälsa eller egendom, får övertid tas ut i den utsträckning som förhållandena kräver (nödfallsövertid). Har

nödfallsövertid tagits ut ska arbetsgivaren snarast meddela detta till berörd lokal arbetstagarpart. Nödfallsövertid räknas inte in i utrymmet för allmän övertid. Vid arbete utöver 48 timmar vid ett tillfälle ska för tiden utöver 48 timmar arbetets karaktär av eventuellt nödfallsarbete prövas av berört fackförbund

Jourtid

Med jourtid menas att man står till arbetsgivarens förfogande på arbetsplatsen för att vid behov utföra arbete. Jourtid får Högst uppgå till 48 timmar per arbetstagare under en tid av 4 veckor eller 50 timmar under en kalendermånad

Veckovila

Vi anställda har rätt till minst 36 timmars sammanhängande ledighet under varje period om sju dagar (veckovila). Till veckovilan räknas inte beredskapstid då den anställde får uppehålla sig utanför arbetsstället men ska stå till arbetsgivarens förfogande för att utföra arbete när behov uppkommer. Veckovila ska så långt möjligt förläggas till veckoslut. Anställd som i samband med veckoslut erhåller minst 36 timmars sammanhängande ledighet ska anses ha erhållit veckovila oavsett när under veckoslutet ledigheten är förlagd. Sju dagars perioden i Hallsta börjar lördag kl 18 och slutar nästkommande lördag kl 18.

11 timmars dygnsvila

Dygnsvilan är minst 11 timmars sammanhållen ledighet per 24-timmarsperiod.

24-timmarsperioden kan börja räknas vilken tid som helst på dygnet, så länge det är samma klockslag hela schemaperioden. Dygnsvilan kan förläggas när som helst under respektive dygn.

Rätt till raster

Rasterna ska förläggas så att arbete inte utförs i mer än 5 timmar i följd. Måltidsuppehåll och pauser räknas in i arbetstiden. Arbetsgivaren ska ordna arbetet så att de anställda kan ta de pauser som behövs utöver rasterna.

Undrar du också vad det här är?

Välkommen till Roslagens Sparbank i Hallstavik. Vi förklarar, ansluter och hjälper dig att komma igång med den nya tekniken.

hallstavik@roslagenssparbank.se

0176- 770 00

**” Don’t mourn
for me...
Organise!”
- Joe Hill
(1879 - 1915)**

De flesta svenska emigranter gav sig iväg till Amerika under 1800-talets två sista årtionden. Strax därefter, 1902, emigrerade Joe Hill, eller Joseph Hillstrom som han kom att heta i USA. Dopnamnet han fått hemma i Gävle var dock Joel Emanuel Hägglund.

Han utvandrade tillsammans med den äldre brodern, Paul. De hade läst engelska tillsammans i Arbetareföreningen i Gävle – och tog tåget från hemstaden till Göteborg, där de steg på fartyget Saxonica, som tog dem till New York.

I det nya landet lyckas Joe få en del arbeten, men slås av de orättvisor som råder. Under åren i staden fick han näring för sina radikala åsikter i umgänget med andra unga arbetare. Han blir aktiv i den förbjudna fackföreningen IWW, International Workers of the World. Det saknades inte incitament för honom att viga sitt liv och sin tid åt fackligt arbete, här kunde Joe också referera till sin egen familjs tragiska erfarenheter med en pappa som dog efter en svår arbetsplatsolycka.

IWW var en revolutionär och obyråkratisk fackföreningsrörelse, där det var tillåtet för de lokala avdelning-

arna att bestämma om de skulle strejka eller inte. Till skillnad från den stora organisationen AFL, som organiserade yrkesutbildade arbetare, vände sig IWW till industriarbetare med vad som kallades ”okvalificerade uppgifter”. En viktig rekryteringsbas var alla de immigranter som kom till USA. Vid tiden råder förbud mot demonstrationer och agitationstal, men Joe kommer runt detta genom att sjunga agitationssånger till frikyrkomelodier som han mindes från sin uppväxt. Allt fler människor lyssnade på Joes manifest om strejk, men samtidigt skaffar han sig mäktiga fiender. Tio år efter ankomsten var han en känd sångförfattare och svartlistad fackföreningsaktivist.

En lördagkväll i januari 1914 sköts en butiksägare och dennes son ner i Salt Lake av två maskerade och beväpnade män som stormat in i affären vid stängning. Joe Hill blev tidigt misstänkt för brotten, eftersom han hade skadats av ett skott samma kväll. Åklagaren hävdade att han skulle ha skjutits av butiksinnehavarens son – trots att det inte fanns någon patronhylsa eller några blodspår på platsen – och Joe vägrade att berätta vad han gjort under kvällen för ett dubbelmord -

det kom att kosta honom livet.

Juryen fann den 28 juni 1914 Joe Hill skyldig till dråpen och han dömdes till döden för mord efter en mycket omdiskuterad rättssak som väckte internationell uppmärksamhet. Många anser att han blev oskyldigt dömd. I vilket fall som helst fanns det stora frågetecken i åklagarens argumentation. Inget motiv presenterade för mordet. Vittnesmålen var svaga och i flera fall motstridiga.

Numera kan det nästan säkert slås fast att Joe Hill var oskyldig till de mord han dömdes för.

Författaren William M. Adler kom tidigare i år ut med boken Joe Hill - Mannen som aldrig dog. I denna bok läggs, för första gången, bevis fram för att Joe Hill faktiskt var oskyldig. Författaren berättar om en yrkeskriminell, utseendemässigt lik Joe Hill och av norskt ursprung, som vistades i Salt Lake City under samma kväll. Den mannen var faktiskt i ett skede också misstänkt för mordet.

Adler berättar också om ett tidigare okänt brev från en kvinnlig bekant till Hill, som avslöjar omständigheterna kring den skottskada som han hade ådragit sig och som han vägrade säga något om i rättegången. Hon berättar att det var en annan man, en rival till Joe, som sköt honom hemma hos henne. I och med Adlers bok finns nu faktiskt ett vittne till Joe Hills batalj med rivalen.

Att vara agitator för IWW var troligen tillräckligt suspikt för att bli dömd till lagens hårdaste straff. Möjligen ansågs Joe Hill helt enkelt farlig då han var en av USA:s främsta folkkämpar och folksångare.

Joe Hill lyckades bli en legend bland socialister, anarkister och fackföreningsaktivister i USA och hans sånger gjorde honom känd bland den amerikanska arbetarklassen, immigranter och arbetslösa. Hans öde har sedan dess blivit ett vanligt ämne för filmer, sånger, böcker, talrika artiklar samt operor och teatrar. Med den påföljande avrättningen växte hans popularitet.

I gryningen den 19:e november 1915 verkställdes dödsdomen genom arkebusering. Joe Hill har kommit att kallas The man who never died.

Anders Lidén

Balladen om Joe Hill

Svensk text: Rune Lindström, 1963

Musik: Earl Robinson, 1938

Jag drömde om Joe Hill i natt.

Vi stod där man mot man.

Jag sa till Joe: "Du är ju dö."

"Jag kan ej dö", sa han.

"Jag kan ej dö", sa han.

"Dom sa du hade mördat nån

vid Salt Lake Citys sjö.

Dom sköt dej mitt i hjärtat, Joe."

Han sa: "Jag kan ej dö."

Han sa: "Jag kan ej dö".

"Men plutokrater sköt dej, Joe.

Dom tog ditt liv till slut."

"Att mörda sången min", sa Joe,

"vill mera till än krut.

Vill mera till än krut."

Han stod där vid min säng och log

och sa i självklar ton:

"Jag sått ett frö, som ej kan dö –

vår organisation.

Vår organisation."

"Joe Hill kan aldrig nånsin dö",

sa Joe, "jag lever än!

När män går ut i strejk och strid,

då går Joe Hill igen.

Då går Joe Hill igen."

"Från San Diego och till Maine,

varhelst vår kamp slår till

för mänskovärde, lag och rätt,

där hittar ni Joe Hill.

Där hittar ni Joe Hill."

Jag drömde om Joe Hill i natt.

Vi stod där man mot man.

Jag sa till Joe: "Du är ju dö."

"Jag kan ej dö", sa han.

"Jag kan ej dö", sa han.

kalle betraktade dem som stamkunder. Egentligen hette Skrotkalle något helt annat men namnet hade följt med butiken som han köpt för en herrans massa år sedan.

När de lämnade butiken hade det börjat regna. Mats bar bysten under armen. De hade tänkt slå in presenten hemma hos Kenta.

Det var inte långt dit men Mats tyckte det blev tungt att bära den oformliga pjäsen under armen. Han tänkte föreslå att de skulle återvända till Skrotkalle och be att få en kasse att bära den i. Men så kom han på att han hade en plastkasse i den ena jackfickan.

Han bad Kenta hålla bysten medan han krånglade fram den hopknycklade konsumkassen och höll upp den framför sin kompis. När sedan Kenta skulle lägga ner den regnvåta bysten i kassen råkade den halka ur hans händer varefter kassen gled ur Mats' händer och det

Presenten

Höstregnet hängde i luften när Mats och Kenta klev in i Skrotkalles butik på Lilla Ugglegränd. Dörrklockan pinglade hemtrevligt i den gamla lokalen.

Det här var en plats där de båda unga männen hittade nästan som i sina egna fickor. Butiken var i grunden ett antikvariat och de hade funnit både det ena och det andra i bokväg där. Och till överkomligt pris. Men nu var de ute efter en byst som Mats sett på en hylla längst in till höger för någon vecka sedan.

Det var en byst av Lenin. Den gamle kommunistledarens huvud och axelparti var tillverkat i något svart stenmaterial och den stod nu och blänkade svagt i den sparsamma belysningen. Huvudet var stort som ett kålhuvud och nedanför kravatten syntes två skruvhål där en namnskylt suttit.

Det var Kenta som fått idén när Mats berättat om bysten. En gammal kämpe som kallades Röda Åskan skulle fylla nittio år om några dagar. Vad vore väl en bättre present än en byst av hans, och deras, gamla idol?

De fick köpa bysten till ett hyggligt pris eftersom Skrot-

hela föll ner i gatan med ett olycksbådande knak.

Gatan som bestod av äkta vätögranit var tydligen hårdare än det svarta material som bysten tillverkats av. Hela bakhuvudet av deras idol låg vid sidan av vederbörandes ansikte nere i botten av konsumkassen. Nu såg de även att nittioårspresenten var gjord av ett vitt material, men troligen inte carrara-marmor.

"Helvete!" sa Mats.

"Husfix" sa Kenta som var praktiskt lagd "jag tror vi har en påse i källaren".

Hemma hos Kenta gick de genast till verket. Han bodde fortfarande kvar hemma hos föräldrarna och i deras källare fanns ett hobbyrum som var som gjort för att laga byster i.

Kenta gjorde i ordning en smet bestående av husfix, vatten och lite gips. Han gjorde smeten lös för att den inte skulle bygga en tjock fog utan mer fungera som lim.

Under tiden letade Mats fram en kubformad kartong med separat lock.

"Du kan väl klistra på presentpapper direkt på kartongen så slipper vi slå in den med tejp och snören" sa Kenta "Det finns nog några rullar på översta hyllan där borta i hörnet".

Mats undrade varför det skulle vara lättare att limma presentpapper på kartongen istället för att slå in den som ett vanligt paket men han sa ingenting. När det gällde praktiska saker var det alltid Kenta som fick råda. Mats egen styrka var teoretiska frågor.

De jobbade på under koncentrerad tystnad och efter en dryg timme var de klara. Det svarta huvudet låg på hyvelbänken inlindad i snören, kilar och gummimellanlägg.

"Det blir väl en vit strimma synlig av fogen men det fixar jag med tuschpenna när den torkat" sa Kenta.

Innan Mats gick hem till sin sambo bestämde de när de skulle träffas på jubileumsdagen.

Röda Åskan, som egentligen hette Oskar Rödín, hade dykt upp utanför systembolaget för snart tio år sedan. Solidaritetsarbetet för FNL i Vietnam hade precis kommit igång i stan och den här lördagen var det Mats och Sandra som stod för penninginsamlandet och tidnings-

försäljningen.

"Ja, jag hade ju ändå ärende hit" hade Oskar sagt och nickat med huvudet åt butiksdörren. Sedan hade han tagit hälften av Sandras tidningsbunt och gått runt och krängt dem till vänner och bekanta. Han hade många sådana bland folket på torget.

Efter detta blev han en aktiv FNL-are ända fram till Vietnams befrielse fem år senare. Även på gruppens möten var han en flitig deltagare.

Han föddes i en annan del av landet år 1890 men redan när han var arton år kom han, storväxt och rödhårig, som bergsprängare till stan. Jobbarkompisarna döpte honom snart till Röda Åskan. Sin fru Sonja träffade han tre år därefter och de fick en son och två döttrar.

Någon gång under tjugotalet fick han en stenflisa i det vänstra ögat. Det fick bytas ut till ett öga av porslin. Eftersom han tyckte att han såg dåligt med porslinsögat slutade han som sprängare och övergick till enklare anläggningsarbeten.

Sonen stupade i det spanska inbördeskriget 1937.

Under hela tiden som det kriget pågick hade Oskar stått på torget på lördagarna och skramlat med en insamlingsbössa till stöd för de frivilliga som deltog i kriget mot Franco. Den dag budet om sonens död kom gick han till torget med bössan fast det var mitt i veckan.

Efter fredsuppgörelsen i Vietnam blev många aktivister passiva. Oskar tillhörde dock den grupp som gick på i ullstrumporna med solidaritetsarbete för olika befrielseörelser. Liksom på trettioalet sa han att om han varit yngre skulle han också åkt ner och kämpat.

När Sovjet gick in i Afghanistan den senaste julen blev han däremot tyst och inbunden. Han slutade att engagera sig i politiken. Och nu skulle han alltså fylla nittio.

Röda Åskan bodde i en liten egnahemsvilla ute på Sumpgårdet. Den hade han, med hjälp av kompisar, byggt redan när barnen var små. De flesta villorna i området hade kommit till på samma sätt. Nu bodde han ensam kvar i huset då frun var död sedan många år.

På den stora dagen tog Mats och Kenta stadsbussen som gick i en slinga genom Sumpgårdet. De klev av vid en hållplats ett par hundra meter från villan. Eftersom

FNL-gruppen ibland hade förlagt sina möten till det grönmålade huset hade de inga problem med att hitta dit. Trädgårdsgången fram till entrén kantades av blommande höstastrar.

De blev tvungna att banka på dörren. Det fanns en gammal ärgad mässingsknapp men när de tryckte på den kom ingen signal.

Några dova röster hördes genom dörren och efter en stund öppnades den och Röda Åskan kom ut på verandan iklädd islandströja och blåbyxor dagen till ära. Det numera vita håret stod som en gloria kring huvudet. Han var fortfarande nästan huvudet längre än både Mats och Kenta.

"Jaså är det ni pojkar" sa han efter att ha stirrat några sekunder med sitt seende öga. Porslinsögat stirrade också fast åt ett annat håll. "Vad fan vill ni då?"

"Vi ville bara gratulera så här på jubileumsdagen" sa Mats och räckte fram kartongen, nu klädd med rött glanspapper. I hallen bakom Oskar dök ett par andra gratulanter upp, om möjligt ännu äldre än värden, iklädda nätbrynja respektive urblekt flanellskjorta och med grogglas i händerna.

Oskar tog tveksamt emot den ganska tunga gåvan och ställde den på det lilla vita verandabordet där det saknades ett par ribbor. Han lyfte på locket och slet undan några bollar hopknycklat tidningspapper som de stoppat i som emballage.

När han fått upp den svarta pjäsen och studerat den från alla håll spände han ögonen, både det seende och porslinsögat, i de unga männen.

"Vad ska jag med den här till?" undrade han.

"Ja vi tänkte att du efter alla dessa år i hans tjänst kanske ville ha en staty av Lenin" svarade Kenta.

"Lenin?? det här är väl för helvete inte Lenin...Det är ju Albert Engström! Förresten är det en byst å ingen staty".

Mats och Kenta bara stirrade. Oskars seende öga tittade växelvis på de båda gratulanterna. Porslinsögat tittade likgiltigt i fjärran.

"A-albert Engström?" stammade Mats fram efter en stund.

"Ja just Albert Engström, en reakschonär gammal

akademigubbe som föraktade underklassen och framställde skärkarlarna som försupna tjuvjägare. Duktig tecknare kanske, men han stal dom flesta skämten från engelska humorister. Art Young och andra". Hans friska öga studerade de unga gästerna uppiifrån och ner. Porslinsögat fäste blicken på flaggstången en bit bort.

"Vad i helvete är ni för ena kommunister som inte kan skilja på Lenin och Albert Engström?" utbrast han och fattade bysten med båda händerna och höjde den över huvudet precis som en inkastare i fotboll. Sedan hivade han iväg den ut i trädgården där den träffade betongfundamentet till ett solur och gick i småbitar.

Innan Mats och Kenta fattat vad som hänt hade Röda Åskan gjort helt om, gått in och smällt igen dörren bakom sig.

De lomade iväg utefter trädgårdsgången och passerade soluret med skärvorna av Albert Engström. De kunde konstatera att deras lagning hade klarat smällen mot betongfundamentet. Trots allt en tröst i bedrävelsen.

Börje Nordström

malavida
présente

FESTIVAL DE CANNES
CANNES CLASSICS
SÉLECTION OFFICIELLE

LUMIÈRE 2015
GRAND LYON FILM FESTIVAL
12/18 OCTOBRE

PRIX SPÉCIAL DU JURY
FESTIVAL DE CANNES
1971

Joe Hill

**Bio Rosen
den 26 januari
kl. 19.00**

**Som medlem
i Pappers
betalar du 20 kr**

**Köp biljetter på
avd 68 expedition
max 2st / medlem**

UN FILM DE
BO WIDERBERG

Pappers avd 68 i samarbete med

Norrtälje

Nyheter i Medlemsförsäkringarna 2016

Hemförsäkringen:

Höjning av högsta ersättningsbelopp i rättskydd från nuvarande 200 000 kr till 300 000 kr

Stöld ur tvättstuga – höjd ersättning från 2 000 kr till 5 000 kr vid inbrott utan åverkan

Mat i Kyl ersätts fr o m 2016 – idag ersätts endast livsmedel i frys vid t ex strömavbrott

Medlemsolycksfallsförsäkring fritid:

Rätt till krisbehandling i samband med barnbarns dödsfall införs

Korttidsboende ersätts med 100 kr/dag

Vård hos sjukgymnast jämföras med läkare/sjuksköterska vad gäller rätt till olycksfallsersättning

Medlemsbarn - Fackets sjuk och olycksfall för barn

Ersättningarna vid invaliditet höjs genom att vi lämnar mer ersättning än tidigare för allvarigare diagnoser ex.

Vid 20% invaliditet höjs ersättningen från 445 668 kr till 664 500 kr om barnet har en försäkring på 50 prisbasbelopp (2016 är ett prisbasbelopp 44 300 kr)

Vid 50% invaliditet höjs ersättningen från 1 757 750 kr till 2 879 500 kr om barnet har en försäkring på 50 prisbasbelopp.

Ersättningarna höjs vid vårdbidrag och aktivitetskapital till att motsvara den ersättning försäkringskassan betalar.

Ersättningen från Medlemsbarn är dock skattefri till skillnad från försäkringskassans ersättning

Ersättning vid kroppsskador på grund av olycksfall från 16 års ålder införs

Fler diagnoser som ger 10% av det försäkrade beloppet införs

Ersättning för dyslexi och dyskalkyli införs

Kristöd till hela familjen införs vid barns olycka eller sjukdom

Medlemsbarn kommer att kunna tecknas med 25 eller 50 prisbasbelopp. Idag har medlemsbarn kunnat tecknas med 20, 30, 40 eller 50 prisbasbelopp. Alla som har 20 prisbasbelopp kommer att höjas till 25. De som har 30 eller 40 prisbasbelopp kommer att ha det kvar. Alla kommer dock att få alla förbättringar från årsskiftet.

Premien för försäkringarna kommer att höjas eftersom förändringar innebär mer och högre utbetalningar till de barn som behöver. Medlemsbarn kommer att vara den bästa barnförsäkringen men samtidigt lägre i pris jämfört med andra försäkringsbolag 2016.

25 prisbasbelopp kommer att kosta från 146 kr/månad och från 8 år 162 kr/månad

50 prisbasbelopp kommer att kosta från 230 kr/månad och från 8 år 249 kr/månad

NYCKELN TILL EN SCHYSST PENSION

Grattis! Din framtid är i trygga händer

Du som har din tjänstepension hos oss har en riktigt bra fondförsäkring. Med 12,5 procent fick våra fondsparare bäst snittavkastning 2009 – 2013. Det är den högsta femårsavkastningen bland jämförbara bolag, enligt Risk & Försäkring. Vår fond Entré 100 hade dessutom en avkastning på hela 20 procent 2014.

Vi ser till att du och en halv miljon andra LO-medlemmar som valt vår fondförsäkring, får de bästa förutsättningarna för en bra pension. En låg avgift och smart pensionslösning till exempel. Har du inte redan valt oss – välj nyckeln till en schysst pension du med!

folksamlopension.se ● 020-414 414

Madeira

Atlantens pärla

■ VYKORT FRÅN MADEIRA **ULRIKA ENLUND**

Denna gång bar det av till ön Maderia, dit har jag velat åka i många år men det har inte blivit av. Som resekompis denna gång fick jag med mig Roger Berglunds fru Marie.

Resan ordnades av en resebyrå i Norrtälje, vi var en grupp på 38 st. På resan ut så blev det mellanlandning i Göteborg för att hämta upp flera resenärer, pga. detta så blev flygtiden 5,5 timmar.

När vi anlände till Funchal och vårt hotell Pestana Casino Park, så fick vi rum med balkong och fin havsutsikt. Våldigt fint hotell med utepool och även innepool med motionsanläggning. Men jag och Marie var även till ett hotell i närheten, där vi kunde bada i havet, det var varmare där än i poolen.

Så blev det en stadsrundtur i Funchal, vi gick bl.a. på en gata där konstnärer hade fått målat ett flertal av dörrarna. Där ingick även ett besök på Blandys, där vi fick smaka på Madeiravin.

Bredvid vårt hotell låg museum Cristiano Ronaldo, dit var jag och kollade på hans prissamling. Han är född på Madeira och nu håller det på att byggas ett större museum vid hamnen till hans ära.

Även om man har semester så måste man ju motionera lite, så Marie och jag anmälde oss till en levadavandring med guide. Vi gick ca. 5 km, därefter blev det sopplunch. Det var intressant att höra hur viktigt levadorna är för vattenförsörjningen på ön.

En kväll var vi på en restaurang där vi fick äta den lokala specialiteten espetada och fick underhållning av en lokal folkdansgrupp.

En dag var vi på en busstur till havsklippan Cabo Girão, där det stupar 580 m ner. En fantastisk utsiktsplats. Så bar det vidare till den västra delen av Madeira på slingrande vägar uppåt med stup på ena sidan, det var hissnande ibland. Vi kom så till Porto Moniz för lunch, där åt jag fisken espada, även den en specialitet för ön. I Porto Moniz fanns det en fantastisk havsbassäng, tyvärr hann vi inte

Ulrika vid en utsiktsplats.

bada där.

Under de senaste åren har det byggts många tunnlar genom bergen, som gör att ortsbefolkningen tjänar mycket tid på att ta sig till de större städerna. Innan vi åkte hem så var vi även till Nunnornas dal och till den botaniska trädgården Jardim Botânico.

Ulrika Enlund

Jardim Botânico

Cristovão Colombo

Madeira vin

Havsbassängen i Porto Moniz

Dörrmålning

Kyrkan Igreja de Sao Bento i Ribeira Brava

Montera frukter

Köttsoppa som lunch efter levadavandring

Marie äter espetada.

FAKTA OM MADEIRA

Land: Portugal

Yta: 794 km²

Folkmängd: 267 000

Huvudstad: Funchal

Högsta punkt: Pico Ruivo 1862 n ö.h.

Tidszon: UTC

Saluhallen i Funchal

NR 3 KRYSSLÖSNING

H	Ö	S	T	D	I	M	M	A
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Vinnare av kryss nr 3 är:

1: pris — Peter Sällinen, UH M

2: pris — Tony Strömberg, EMB

Vinnare av Jubileumskryssset

1: pris — Bo Kjällander, Dagtidgruppen

MUMSBITAR

Julkakor

Ingredienser för ca 100 st

250 g smör	10 dl vetemjöl
6 1/4 dl strösocker	1 tsk hjorthornsalt
3 ägg	1 tsk röd hushållsfärg
20 droppar	hackad mandel
bittermandelolja	Ugn: 175°

Gör så här

1. Rör ihop rumsvarmt smör, socker och ägg. Smaksätt med bittermandelolja. Blanda i mjöl blandat med hjorthornsalt och arbeta ihop till en ganska lös deg. Låt vila i kylan i 1 timme.

2. Ta 1/5 av degen och färga den röd med hushållsfärg. Dela den röda degen i 9 delar. Dela resten av degen i 9 delar.

3. Rulla ut den ofärgade deg bitarna till 40 cm långa längder och platta till dem. Rulla ut de röda bitarna och lägg på degplattorna. Rulla ihop och lägg dem med skarven ner på plåt med bakplåtspapper. Platta till lätt med handen.

4. Pensla rullarna med uppvispat ägg och strö på hackad mandel. Grädda mitt i ugnen i 15–20 minuter. Skär de varma längderna i sneda bitar.

KALENDARIUM 2016

Styr	Styrelsemöte
AVD	Avdelningsmöte
KO	Kontaktombud
HKO	Huvudkontaktombud

STYR	AVD	KO-träff	HKO-träff	Anmärkningar	Tid
13 jan	20 jan	29 jan	15 jan		
10 feb	17 feb	22 apr	8 apr	Nomineringsmöte	17 feb
9 mar	16 mar	9 sep	26 aug	Årsmöte	16 mar
6 apr	11 maj	4 nov	21 okt	Förbundsmöte	25-26 maj
4 maj	31 aug				

■ KRYSSET BÖRJE NORDSTRÖM

Dags för ett nytt kryss. Du behöver inte lämna in hela krysset när du löst det. De bokstäver som hamnat i de tonade rutorna bildar ett "lösenord".

Lämna in detta lösenord tillsammans med ditt anst-nr, namn och avd. så deltar du i dragningen.

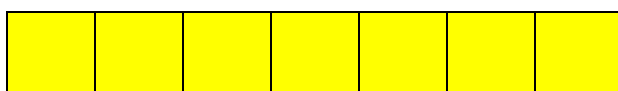
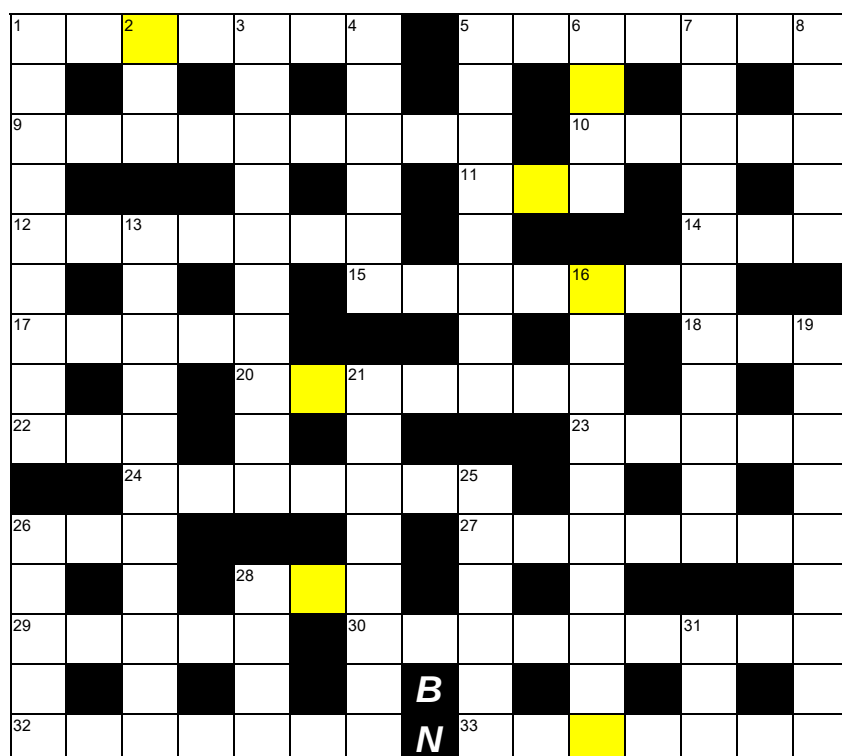
Du kan även maila lösenordet till oss :

avd.68@holmenpaper.com

Bland de inlämnade rätta svar kommer vi lotta ut:

1: pris 2 st trisslotter

2: pris 1 st trisslotter

Lodrätt

1. Kanske först i rabatten
2. Hill
3. Inget för tomtens haka
4. Vikingars religion
5. Döljer och visar totemasker
6. Signalera
7. Leif GW:s bransch
8. Liten tomte
10. Stjäl
13. "Big Jinders" instrument
16. Stiger med läget
19. Mankells skapelse
20. Rått i London
21. Blir det om "Anders slaskar"
25. Uppfann fonografen
26. Brysk
28. Fullblod
30. Midvinterhögtid
31. Deppig åsna

Vågrätt

1. Ledde tre visa kungar	14. Ger aha-upplevelse	24. Var zeppelinare än luft
5. Den grekisk-romerska forntiden	15. Turk eller dyscha	26. & på svenska
6. Honhunden	16. Hästlugg	27. Kanske benen är inför publik
9. Societet	17. Stuva	28. Etui
10. Tre kungar	18. På chipspåsen	29. Gör vilse i skogen
11. Hasta	20. Röda stenar	30. Kanske i altarskåp
12. Lämna tomtens dragare	22. Segt virke	32. Kopplas för trailer
	23. Busade med Tott	33. Antecknar

100 ÅR

PAPPERS AVD 68

FÖR
SOLIDARITET

MOT
MOT ORÄTTVISOR

LAYOUT: Pappers avd 68
FRAMSIDA: Aleksandar Srndovic
BAKSIDA: Aleksandar Srndovic
NÄSTA NR: Mars 2016
ANSVARIG UTGIVARE :
Aleksandar Srndovic

REDAKTIONEN:
Anders Lidén
Roger Berglund
Taisto Hautala
Aleksandar Srndovic
Pernilla Westman

KONTAKT: Pappers avd 68
Tyskavägen 1
763 81 Hallstavig
0175 26 390
www.avd68.com

